

Dopisy z Iwo Jimy

Před jedenašedesáti lety se na Iwo Jimě utkaly americká a japonská armáda. O několik desetiletí později bylo v lávové půdě ostrova objeveno několik stovek dopisů. Tyto dopisy pojednou dávají anonymním šikům bojujících vojáků tváře a hlasy, a rovněž jejich vynikajícímu veliteli, který je vedl.

Japonští vojáci, kteří jsou odveleni na Iwo Jimu, si uvědomují, že pravděpodobnost návratu z bitevního pole je mizivá. Jedním z nich je i bývalý pekař Saigo (Kazunari Ninomiya), který žije jen proto, aby mohl spatřit svou nedávno narozenou dceru; dále olympionik a šampión Baron Nishi (Tsuyoshi Ihara), který je znám pro své skvělé nadání pro jezdeckví a je držitelem nejedné ceny; mladý armádní policista Shimizu (Ryo Kase), jehož idealismus dosud nebyl zakalen peklem války; a přísný poručík Ito (Shidou Nakamura), který by raději spáchal sebevraždu, než by se vzdal.

Velitelem obrany je generál Tadamichi Kuribayashi (Ken Watanabe), jehož cesty po Americe mu ukázaly nemilosrdnou tvář války, ale vedly jej i k pochopení toho, jak Američanům v Tichomoří zabránit v další expanzi.

Díky Kuribayashiho nevídané taktice se boje, které si Američané představovali jako rychlou a krvavou porážku, protáhly na čtyřicet dní hrdinné a vynalézavé obrany. Podařilo se to i kvůli tomu, že Kuribayashiho bojovníci dokonale zvládla orientaci v prostoru vulkanického ostrova.

Na Iwo Jimě zahynulo přibližně 7 tisíc amerických vojáků, na japonské straně dosáhly ztráty více než 20 tisíc pěších. Iwo Jimské pláže plné černého písku jsou dodnes prosycené jejich krví. Jejich oběť, vnitřní boje, odvaha a soucit se obtiskly do dopisů, které posílali domů a o několik desetiletí později vyšly v knižní podobě.

Díky držiteli Oscara, režisérovi Clintu Eastwoodovi (*Million Dollar Baby, Nesmiřitelní*) se k nám dostává prakticky neznámý příběh japonských vojáků a jejich generála, kteří se před 61 lety na ostrově Iwo Jima bránili útokům americké armády.

Clint Eastwood si během příprav projektu, který se týká událostí, jež dodnes hluboce rezonují v obou kulturách, uvědomil, že vznik pouze jednoho filmu – *Vlajky našich otců* – by vypověděl jen polovinu příběhu. A tak došlo k bezprecedentní situaci: krátce po dokončení jednoho se začal točit druhý, přičemž oba měly být do kin uvedeny společně. Eastwood nahlíží bitvu o Iwo Jimu nejen z perspektivy bojů v Tichomoří a jako válku dvou nezávislých států, ale zejména jak střet dvou kultur.

Dopisy z Iwo Jimy a *Vlajky našich otců* vyprávějí příběh války v Tichomoří prostřednictvím rozdílných perspektiv a jazyků a Eastwood je považuje za svou osobní poctu všem zbytečně položeným životům na obou stranách konfliktu. Režisér doufá, že se mu tím podaří vyjádřit obě neoddelitelné strany jednoho příběhu a odkryje způsob, jak nahlížet konkrétní situaci společně sdílené historie, která nás tak hluboko ovlivnila.

Warner Bros. Pictures, DreamWorks Pictures, Malpasó/Amblin uvádějí

Dopisy z Iwo Jimy

Hrají: Ken Watanabe (*Poslední samuraj, Gejša, Batman začíná*), Kazunari Ninomiya, Tsuyoshi Ihara, Ryo Kase, Shidou Nakamura a Nae

Režie: Iris Yamashita

Námět: Iris Yamashita a Paul Haggis (*Crash*)

Produkce: Clint Eastwood, Steven Spielberg (*Zachraňte vojína Ryana, Schindlerův seznam*) a Robert Lorenz (*Tajemná řeka*)

Kamera: Tom Stern

Návrhářka kostýmů: Deborah Hopper

Střihači: Joel Cox, A.C.E. a Gary D. Roach

Vedoucí výroby: Henry Bumstead a James J. Murakami

Castigová režisérka: Phyllis Huffman

Hudba: Kyle Eastwood a Michael Stevens

Filmy *Vlajky našich otců* a *Dopisy z Iwo Jimy* jsou posledními filmy Henryho Bumsteada a Phyllis Huffman. Oba snímky jsou věnovány jejich památce.

Snímek *Dopisy z Iwo Jimy* bude celosvětově distribuován Warner Bros. Pictures.

www.dopisyziwojimy.cz

DVĚ STRANY JEDNÉ MINCE

“Tito muži položili své životy na obranu své země, protože jejich nadřízení se domnívali, že Iwo Jima zbrzdí invazi na Japonsko,” říká Eastwood, který začal *Dopisy z Iwo Jimy* natáčet bezprostředně po filmu *Vlajky našich otců*. “Myslím, že nejen japonské publikum by mělo vědět, jací to byli lidé.”

Eastwoodovým záměrem bylo natočit dvojfilm, který se konfliktem zabývá z obou stran, prostřednictvím individuálních válečných zážitků japonských i amerických vojáků. “Ve většině válečných filmů, na kterých jsem vyrůstal, byli kladasové a záporáci,” komentuje režisér. Život však takhle černobílý není - a válka už vůbec ne. Můj dvojfilm není o vítězství ani porážce. Je o dopadu války na jednotlivce a o těch, kteří zbytečně ztratili své životy dávno před tím, než jim bylo dovoleno zestárouť.”

Při sbírání materiálu k filmu *Vlajky našich otců* se Eastwood ponořil hluboko do otázek, které souvisely s “tichomořským divadlem” 2. světové války. “Čím víc jsem se problematikou zabýval, tím více mi docházelo, jak na svou dobu odvážnou taktiku obrany ostrova generál Kuribayashi zvolil,” říká Eastwood. “Američané vůbec nechápali, jak mohou Japonci vydržet tak mohuté bombardování z vody i ze vzduchu.”

Kuribayashi dostal beznadějný úkol zabránit průniku americké armády a proto do své obranné strategie zahrnul i výhody prostředí černého vulkanického ostrova - nechal vykopat 25km zákopů, které byly propojeny s 5000 jeskyněmi ostrova, do nichž umístil velmi malé jednotky japonských vojáků. Ti pak při minimálních ztrátách mohli nepříteli působit velké škody jak při frontálním útoku, tak v týlu. Každý z vojáků byl poučen, že

než sám zemře, musí zabít minimálně deset nepřátel. Generál Kuribayashi si uvědomoval, že vstupuje do otevřené války se státem, který ve skutečnosti velmi obdivuje - ale i tak bojoval s vášní a vnitřním přesvědčením. "Stále jsem se ptal sám sebe, co to bylo za člověka, který tak odhodlaně brání ostrov," říká Eastwood. "Tím že celý ostrov podkopal a veškerou obranu vedl z podzemí, vytvořil obrannou strategii, kterou nešlo přirovnat k žádné jiné z té doby. Mimo jiné si vypomohl silnou obranou dělostřelectva z moře, pro kterou vybudoval efektivní předmostí. Tato bitva však byla zvláštním i něčím jiným: se svými plány na obranu ostrova narážel na tuhý odpor svých podřízených. Mnozí z jeho kolegů si mysleli, že myšlenka protkat celý ostrov sítí tunelů je čiré bláznovství."

Aby se Eastwood o generálovi a jeho strategiích dozvěděl co nejvíc, nechal si přeložit několik japonských knih. Nejdůležitější se ukázalo souborné vydání Kuribayashiho dopisů *Picture Letters From Commander In Chief*, připravené k vydání Tadamichi Kuribayashim a Tsuyuko Yoshidou. Kniha vyšla v nakladatelství Shogakukan-Bunko.

"Tyto dopisy napsal své ženě, dceři a synovi," osvětluje Eastwood. "Mnoho z nich bylo odesláno z Ameriky, protože tam na konci dvacátých a třicátých let pobýval. Z jeho dopisů jsem získala velmi jasnou představu, co byl za člověka."

Když se do knihy později pustila i scenáristka Iris Yamashita, jejíž japonští prarodiče přišli do Ameriky ve stejné době jako Kuribayashi, byla generálovou osobností okamžitě zasažena. "Když jsem začala dopisy číst, pochopila jsem, proč Clinta inspirovaly k tomu, aby podle nich natočil film," říká Yamashita. "Bylo až neuvěřitelné, jak tento citlivý muž a milující otec mohl velet japonským jednotkám na Iwo Jimě. Dopisy byly mimo jiné plné říkanek, karikatur a humorných momentů. Velmi silně jste z nich cítili, jak mu rodina chyběla."

"Generál Kuribayashi byl výjimečný muž své doby," pokračuje Eastwood. "Z veškerého jeho počínání jste cítili sílu jeho představitosti, tvořivost a vynalézavost. Mladí japonští branci na ostrově se vlastně v ničem nelišili od Američanů. Nechtěli být ve válce o nic víc než kdokoliv jiný. Vyslali je tam a řekli jim, ať s návratem raději nepočítají. Něco podobného byste Američanovi nikdy do tváře neřekli. Většina lidí jde do boje s myšlenkou 'Asi to bude nebezpečné a možná mě zastřelí, ale možná to taky přežiju, vrátím se domů a všechno bude jako dřív'."

To však nebyl případ mladých Japonců. "Pravděpodobnost, že na ostrově padnou, byla velmi vysoká," říká Eastwood. "Tuto mentalitu je pro mě osobně velmi těžké pochopit. Ale snažil jsem se o nich přečíst, co jen šlo, aby opravdu porozuměl. A myslím, že k tomu došlo."

Když se Yamashita pustila do svého osobního pátrání po osudech japonských obránců, pocítila, jak k ní osudy vojáků, které v roce 1945 zavál osud na ostrov Iwo Jima, hluboce promlouvají. "Nijak zvlášť jsem se nemusela snažit, příběh ožil tak nějak sám od sebe," vzpomíná, "bylo to jakoby mě samy postavy prosily o to, abych vyprávěla právě jejich příběh."

Yamashita se do projektu pustila spolu s Eastwoodovým spolupracovníkem Paulem Haggisem, který napsal scénář k *Million Dollar Baby* a podílel se na scénáři k *Vlajky našich otců*, který je vzhledem k *Dopisy z Iwo Jima* onou druhou stranou jedné mince.

Haggis zdůrazňuje Eastwoodovo zapálení pro celý projekt: "Kdykoliv se o našem dvojfilmu dal do řeči, celá jeho tvář se rozzářila. Miluje práci s historickými prameny a odkrývání minulosti. Zaměřuje se na detaily a na bílá místa, o kterých toho prozatím mnoho nevíme, zejména pak na ty z japonské perspektivy. Zajímalo jej i to, co se na ostrově dělo dávno před bitvou."

"Paul přizval Iris Yamashita ke spolupráci na scénáři," vysvětluje Eastwood. "Nakonec to byla právě ona, kdo příběh odvážných mužů prosvěttil a dodal mu na síle ve výrazu i živosti." Yamashita si dala velkou práci s tím, aby byl příběh co do detailů věrný realitě. "Chtěla jsem, aby příběh zachycoval nejen politický, ale i osobní rozměr věci. Musela jsem dbát na to, aby byl příběh po této stránce vyvážený," vysvětluje.

Eastwood a producent Robert Lorenz se se scénářem od Yamashity vydali do Tokia. "Scénář filmu o Iwo Jimě jsme ukázali několika místním vědeckým autoritám, aby nám potvrdili historickou přesnost událostí v té formě, v jaké je máme ve scénáři," vzpomíná Lorenz. "William Ireton (japonský prezident pobočky Warner Entertainment) sehnal kontakt na vnuka generála Kuribayashiho, který je členem Association of Iwo Jima Veterans. Clint a já jsme se s ním sešli. Musím říci, že mě překvapilo, s jakým nadšením projekt přivítal a na oplátku nám poskytl několik poznámek ke scénáři a také určité informace doplnil, což příběhu dodalo na autenticitě."

Konečná verze anglického scénáře se pak dostala do rukou několika japonských překladatelů a nejlepší z nich se pak stala podkladem pro japonské herce, investory a tvůrce. "Dopisy je projekt, jaký tu ještě nebyl," říká Yamashita, "dvojí pohled na věc realizovaný v takovém rozsahu, je naprostá novinka. Doufám, že se nám tímto příběhem podaří vystavět postavám pomník. Jinak by ani nemělo smysl jej vyprávět." Během své první cesty do Japonska chtěl Eastwood získat povolení od tokijského starosty Shintaro Ishihary k natáčení na Iwo Jimě, která je navzdory více než tisícikilometrové vzdálenosti od hlavního města Japonska považována za jeden z jeho okrsků. Starosta Ishihara, který se před vstupem do politiky věnoval herectví, režii a psaní knih, projevil pro Eastwoodovy projekty *Vlajky našich otců* a *Dopisy z Iwo Jimy* velké pochopení a rozhodl se je podporovat.

"Řekl nám, že pokud se vyhneme územím, která jsou považována za národní památku, nevidí důvod, proč nás tam nepustit," říká Eastwood. "Myslím, že by se mu moc nelíbilo, kdybychom na ostrově Iwo Jima odpálili všechnu naši pyrotechniku, takže když jsme točili *Vlajky*, všechnu 'špinavou práci' jsme udělali na Islandu."

Eastwoodova návštěva ostrova pro tuto filmařskou legendu znamenala i velkou emocionální odezvu. "Byla to jedinečná zkušenost," vzpomíná, "při procházce po ostrově se člověk skutečně neubráníl dojetí, protože jde o místo, kde matky z obou 'stran barikády' ztratily příliš mnoho svých synů." O několik měsíců později se spolu s malým štábem, hercem Kenem Watanabem a několika dalšími vrátil, aby spolu natáčeli v jeskyních, na plážích a dalších místech - jako například na úpatí hory Suribači, kde Američané před 61 lety vztyčovali národní vlajku, což zachycuje příběh *Vlajky našich otců*.

SOUBOJ NÁRODŮ

V červnu 1944, kdy se situace v Tichomoří vyostřila, se na Iwo Jimu dostává nový velitel – generál císařské armády Tadamichi Kuribayashi (Ken Watanabe), který je na obou stranách Tichého oceánu vnímán jako ten, kdo byl pro americké vojenské síly největší výzvou.

Kuribayashi získal vzdělání v Americe a proto byl velmi dobře obeznámen s vojenskou a technologickou silou Západu. Japonsko do jeho rukou vložilo osud Iwo Jimy, ostrova, který je poslední přirozenou pevností na cestě do země Vycházejícího slunce. Kuribayashi se pod tlakem okolností rozhodne ke krokům, které nikdo z předchozích velitelů nerealizoval v takovém rozsahu – přistoupí na zmodernizování obrany Iwo Jimy, změní léta zastaralé taktiky a zruší fyzické tresty, které velitelé všech úrovní uplatňovali na svých podřízených.

V pekelné výhni a v sirnými výpary nasyceném vzduchu Iwo Jimy dohlíží Kuribayashi na stavbu podzemních pevností, které využívají vulkanického labyrintu tunelů ostrova. Ačkoliv byly tunely skrze černě zbarvené vyvěřeliny budovány v příšerných podmínkách - s nedostatkem jídla i vody - nakonec jednotkám poskytly strategické krytí před Američany, kterých bylo mnohonásobně víc. Dne 19. února 1945 začala invaze a pláže Iwo Jimy se zbarvily doruda.

Vzhledem k početní převaze útočníků se předpokládalo, že odpor Japonců na Iwo Jimě bude do pěti dní zlomen. Díky Kuribayashi revoluční obranné taktice se však invazi protáhla na více než měsíční bitvu, která se zapsala do historických análů.

V časech, kdy je smrt v boji za vlast považována za čest, přichází Kuribayashi s tím, aby muži bojovali i o svůj život. Rozměr obrany ostrova do poslední kapky krve, který Američanům zabránil v útoku na domovinu a bližní, však byl samozřejmě také přítomen.

Do složité role vynikajícího стратега a obránce Iwo Jimy obsadil Eastwood japonského herce Kena Watanabeho, kterého si oblíbil na základě filmů *Gejša* a *Poslední samuraj*. “Před několika lety jsme se potkali na předávání Oscarů,” vzpomíná Eastwood. “Velmi na mě zapůsobil nejen na plátně, ale i v osobním kontaktu. Jako člověk je velmi vstřícný a já věděl, že zrovna tohle potřebuje i role generála Kuribayashiho.” Tento mezinárodně uznávaný herec byl udiven skutečností, že v rámci japonských branných sil byl Kuribayashi jedním z mála, kdo měl zkušenosti ze Spojených států. “Vzdělání získal ve Spojených státech a Kanadě, ve svých názorech byl značně proamerický a mezi Američany měl mnoho přátel,” popisuje Watanabe. “Bojoval o život, za vlast i za rodinu celou svou silou, ale zároveň řešil dilema, protože musí bojovat proti svému příteli – Spojeným státům.”

Watanabe byl mužem v pozadí významné historické bitvy naprosto fascinován a do své role se plně ponořil. Mimo jiné také scenáristce poskytl několik svých postřehů, založených na osobním bádání. “Ken se vydal do Kuribayashiho rodného města, setkal se s jeho rodinou a nabral trochu vody, kterou donesl do památníku generála Kuribayashiho, který byl na ostrově vztyčen. Jde o starý japonský zvyk, kterým je uctěna památka mrtvých,” vysvětluje Lorenz.

Když doba nazrála k tomu, aby Watanabe natáčel na ostrově, herec doslova podlehl svým emocím. "Vzpomínám si, že nám říkal, jak je rád, že většina natáčení už v Los Angeles proběhla," vzpomíná Lorenz. "Jeho emoce byly velmi silné a on se obával, že po tom všem, co na Iwo Jimě prožil, by roli nebyl schopen dotáhnout do konce."

Eastwood a jeho dlouholetá kolegyně, castingová režisérka Phyllis Huffman, spolupracovali s japonským castingovým režisérem Yumi Takadou z Warner Entertainment Japan, který film pomohl obsadit vynikajícími a talentovanými herci.

"Tamní herci mi byli spíše neznámí, takže jsem se díval na jejich filmy a na nahrávky z konkurzů, které jsme natočili," říká Eastwood. "Herectví je prostě o herectví. Když je dobré, je prostě dobré, ačkoliv ani nerozumíte jazyku."

Kazunari Ninomiya, který se jako jeden z členů populární skupiny Arashi těší přízni diváků a je vyhledávaným televizním bavičem, hraje vojína Saiga, srdnatého bojovníka, který své manželce Hanako (Nae) slíbí, že se z bitevního pole vrátí, protože ji nadevše miluje a chce se vidět se svou malou dcerkou. "Hraji obyčejného pekaře, který je kvůli přežití nucen zapomenout na své lidství," říká Ninomiya.

Saigo je jedním z vojáků, kterého Kuribayashiho rozkaz zachrání před brutálním trestem. Toto zakusení milosti v něm vyvolá vůli žít. "Válka je krutá věc a za ní zůstává jen poušť. Jizvy války se nikdy nezahojí," říká Ninomiya.

Generálův průkopnický styl vede u několika zkušených velitelů k nevraživosti a nepřátelství, ale zároveň mu získává řadu mladých příznivců. Mezi jinými je to desátník Takeichi Nishi (Tsuyoshi Ihara) - známý šlechtic a držitel zlaté medaile v krasojezdectví na olympiádě v Los Angeles v roce 1932. Tsuyoshi Ihara je populární díky hereckým výkonům ve filmech jako *Han-ochi* a *Minna no Ie*. Shodou okolností představuje barona Nishiho i v divadelním představení *Rouningai*. "V době konání olympiády se stal čestným občanem Los Angeles," popisuje Ihara. "Mezi Američany byl velmi populární. Proto se mezi Japonci říká, že kdyby Barona Nishiho vyslali do Spojených států, vedl by si tam mnohem lépe než kterýkoliv diplomat."

Baron Nishi považoval stejně jako generál Kuribayashi Američany za přátele. Během svého bádání v archivech tvůrci objevili, že v době, kdy Baron Nishi pobýval v Los Angeles, seznámil se s tamním filmařem Sy Bartlettem. "Bartlett se na Iwo Jimu dostal až poté, co byla zabrána Američany a tam se dozvěděl, že jeho přítel Baron Nishi je stále na ostrově," vysvětluje Lorenz. "Bartlett proto dal prostřednictvím interního informačního systému japonské strany rozšířit zprávu, aby vyšel z úkrytu a vzdal se." "Rád bych věděl, jak se asi cítil, když od Američanů slyšel zprávu 'Barone Nishi, jste náš přítel, prosíme vyjděte ven!'" říká Ihara. "Přeji si, abychom tímto příběhem odpověděli na to, proč se vlastně lidé pouštějí do něčeho tak nesmyslného jako jsou války."

Vojín Shimizu je mladý a idealistický. Ve válce se tento bývalý člen sboru tokijské policie naučí věcem, které nikdy nechtěl. Shimizua se ujal Ryo Kase, kterému role ve snímcích *Pacchigi!*, *Antenna*, *Scrap Heaven* zajistily vřelé přijetí publika i kritiky. "Shimizu se v bitevní vřavě naučí, že tu vždycky je nějaká možnost volby, ať už se jedinec svých ideálů vzdá a nebo se k nim naopak přimkne. Dokonce i v situacích, kdy

se zdánlivě hroučí úplně vše," říká Kase. "Vidím, že má velkou odvalu a pokouší se uskutečnit to, co daná situace vyžaduje."

Během natáčení se Kase doslova obul do 'mokasín své postavy.' "I jen jako herec jsem cítil, že bych v dané situaci rozhodně nechtěl zemřít," vzpomíná. "Chtěl jsem přežít nejen natáčení, ale nějak jsem si uvědomil, že bych si tento pocit měl podržet i po zbytek života."

Shidou Nakamura je renomovaným hercem tradičního divadla Kabuki, a obdiv diváků si zajistil svým filmem *Yamato*. Dále hrál ve filmech jako *Ping-Pong* a *Ima Ai ni Yukimasu*, široké přízně diváků však došel až rolí ve snímku *Fearless* s Jetem Li. Nakamura hraje poručíka Itoa, který je spíše tradičně založený a Kuribayashiho nekonvenční strategie zpočátku odmítá. "Je to nesmlouvavý bojovník, který získal vzdělání vojenského velitele," popisuje Nakamura. "Byl přesvědčen o tom, že v situaci bezvýchodné krize by raději spáchal rituální sebevraždu a stal se tak ctěným hrdinou, než aby ustoupil byť jen o krok a přežil. Ito v jistém slova smyslu vzbuzuje lítost, jeho přesvědčení je v dnešní době samozřejmě neudržitelné, ale já osobně si myslím, že byl velmi lidský."

Na začátku natáčení byli japonští herci a američtí tvůrci natolik sladění, že jazyková bariéra už prakticky neexistovala. Niterný způsob jejich komunikace totiž přemosťoval všechny jazykové bariéry."

"Musím říci, že tito herci patří k těm nejlepším, se kterými jsem kdy pracoval," říká Eastwood. "V minulosti jsem spolupracoval se špičkami v oboru, ale co se týče této skupiny herců – jejich pracovní nasazení bylo přímo ukázkové. Šlo o velmi příjemnou zkušenost bez jakýchkoliv zádrhelů," říká režisér, "ačkoliv jsem nikdy pořádně nevěděl, co vlastně říkají!"

"Pro herce byl film dobrou příležitostí, jak se u významného projektu setkat s uznávaným režisérem. "Pro mě jako herce i člověka byla práce pod režijním vedením legendárního Clinta Eastwooda velmi příjemná zkušenost," říká Tsuyoshi Ihara. "Clint Eastwood a jeho štáb mají na to, aby vytvořili skutečně báječný film. Doufám, že se do něj promítne i nálada na placu. Všichni k nám byli velmi vstřícní a vítali každý návrh. Ačkoliv pocházíme z odlišného kulturního zázemí a mluvíme jinými jazyky, ve výkonech herců se všechny případné rozdíly srovnají. Přišel jsem za ním s několika návrhy a on je vděčně přijal. Do konce svého života si toho budu vážit."

Shidou Nakamura souhlasí. "Natáčení bylo něco jako prodloužení přátelského rozhovoru," říká. "Mohli jsme do rolí promítnout to, co je v nás."

Mezi herci je i umělkyně, kterou v Japonsku znají jako Nae. Ve snímku *Dopisy z Iwo Jimy* hraje Saigovu manželku. "Když jsem viděla *Million Dollar Baby*, zatoužila jsem po tom, abych si v něm mohla zahrát. Hrát pod Clintovým vedením je jako sen. Je to velmi mírný a přátelský režisér."

Scenárista Paul Haggis se domnívá, že svoboda, kterou Eastwood dává svým hercům, aby do rolí promítli co nejvíce ze sebe samých, jednou z jeho nejvýraznějších vlastností: "Clint miluje Haiku. Napřed určí emoci, kterou má scéna vyjadřovat, ale zároveň dává hercům otevřené pole působnosti, protože možnosti vyjádření jsou opravdu široké. Jde o spolupráci mezi jednotlivými umělci. To je také jeden z důvodů, proč jej herci tak

milují. Chce po vás maximum. Doslova to vyžaduje. Ale zároveň vřele přijímá to, co nabízíte. A dále s tím pracuje. V takové atmosféře se filmy natáčí opravdu snadno.”

Ačkoliv herci občas museli podstoupit natáčení scén, které vyjadřují nevyslovitelnou brutalitu války, Eastwood svým hercům dovolil, aby pravdu o svých postavách vyjevily teprve v okamžiku, kdy přijde jejich čas. “Vždycky si mé názory vyslechl a mnoho z nich i použil,” vzpomíná Ken Watanabe. “V určitém smyslu mi v tom připomínal mého otce. Díky němu byla v kterékoli fázi natáčení atmosféra na placu velmi vřelá, tvůrčí a příjemná.”

Ve filmech *Vlajky našich otců* a *Dopisy z Iwo Jimy* se objeví válečné scény, které tvůrci natočili na černých plážích Islandu, ale i na samotné Iwo Jimě. Část filmu se natáčela v ateliérech studia Warner Bros. a také nedaleko Los Angeles.

OZVĚNY MINULOSTI

Eastwood nikdy předtím nenatáčel válečný snímek takových rozměrů – tím méně dva najednou. Natáčení *Dopisů z Iwo Jimy* mu poskytlo velmi osobní příležitost vzdát hold bojujícím mužům obou stran, bez nutnosti vyjádřit své politické stanovisko. “Na Iwo Jimě dodnes nebyly objeveny ostatky více než 12 tisíc japonských vojáků,” říká Eastwood. “Tyto promarněné a předčasně ukončené životy z naší strany vyžadují stejný respekt jako památka životů Američanů.”

Chápu obě zneprátené strany a je mi z toho úzko. Během válek dochází ke zbytečným obětem na životech. Přeji si, aby životy oněch mladých mužů něco řekly i dnešku. Chceme, aby to byla pocta lidem, kteří položili životy za svou vlast.”

“Někde v temném koutu mysli je každý z nás přesvědčen, že válka je špatná,” říká Ken Watanabe, “jen zřídka však válku nesnášíme i v její podstatě a z celého srdce. Když si uvědomíte, co se tam odehrálo a proniknete k pravé podstatě hrůz války, už nikdy své syny do boje nepošlete.”

Během 2. světové války Eastwood teprve dospíval, “ale dodnes si pamatuji, jak jsem byl rád, že už je za námi,” vzpomíná. “Celý svět toužil po míru. Doufám, že každý z nás během svého života uvidí konec mnoha válečných konfliktů.”

HERCI

KEN WATANABE (generál Tadamichi Kuribayashi) získal v roce 2004 uznání kritiky a nominaci na Nejlepšího herce ve vedlejší roli za svůj nezapomenutelný portrét bojovníka Katsumota z epického snímku Eda Zwicka *Poslední samuraj* (2003). V tomto snímku hrál hlavní roli Tom Cruise. Watanabe dále získal nominaci na Screen Actors Guild v kategorii Nejlepší herec, a za svůj hollywoodský debut i Zlatý globus od Hollywood Foreign Press Association.

Watanabeho jsme naposledy viděli po boku Ziyi Zhang, Michelle Yeoh a Gon Li v adaptaci knižní předlohy Arthura Goldena *Gejša*, jehož filmové verze se ujal režisér Rob Marshall. Watanabe se dále objevil po boku Christiana Balea, Garyho Oldmana, Morgana Freemana, Liama Neesona a Michaela Cainea v *Batman začíná* (2005). V tomto snímku se pod režijním vedením Christophera Nolana představil Watanabe jako nesmrtelný zločinec Ra's Al Ghul.

Watanabe svou kariéru započal v tokijské divadelní společnosti En. Poté přemístil jinam a hrál v představení jako *Shitaya-Mannen-cho Monogatari* v režii Yukio Ninagawy, čímž zaujal japonské diváky i kritiky. Zahrál si také ve filmové komedii *Tampopo* (1985), v režii Juzo Itamiho. V televizi debutoval filmem *Michinaru Hanran* v roce 1982. Jeho skvělý výkon v samurajské sérii *Dokuganryu Masamume* mu v historických produkcích zajistil několik dalších rolí. Mezi jinými šlo například o *Oda Nobunaga*, *Chushingura* a *Bakumatsu Junjou Den* (1991).

Mezi jeho dalšími projekty najdeme například *Ikebukuro West Gate Park*, *Space Travelers*, *Oboreru Sakana* (2001). Od února 2003 jsme Watanabeho mohli vidět v modernizované verzi populární filmové série z prostředí Yakuzy.

Watanabe v současné době hraje v japonském filmu *Memories of Tomorrow*, který měl 2. listopadu 2006 premiéru na AFI Film Festival.

KAZUNARI NINOMIYA (Saigo) se v roce 1983 narodil Tokiu. V roce 1999 debutoval singlem *Arashi* od stejnojmenné skupiny. Z písně se stal hit a prodalo se jej několik miliónů kusů. Od roku 2000 se proto každý rok vydává na koncertní šňůru. Paralelně s tím se však objevuje ve filmech, v televizi, v rádiu, na divadelních prknech a v reklamách.

Objevil se ve filmech *Pikanchi Life Is Hard Dakedo Happy* (2002), *Ao no Hono* (2003) a *Pikanchi Life is Hard Dakara Happy* (2004).

Objevil se také v televizních dramatech *Namida wo Fuite*, *Handoku!!!*, *Stand UP!!*, *Netsuretsu teki Chuka Hanten*, *Minami kun no Koibito*, *Yasashii Jikan*. V březnu 2006 se objevil v televizním dramatu *Sukoshi wa, ongaeshi dekitakana*, který vypráví příběh Kazunori Kitahary, který po 22 měsících bojoval se zhoubným nádorem. Jeho výkon byl diváky i kritiky velmi ceněn.

Na divadelních prknech se objevil ve hrách *Stand by Me*, *Faraway From Shibuya* podle scénáře a v režii Yukio Ninagawy; dále také v *Rebel Without A Cause*.

Ninomiya se v současné době objevuje v televizních pořadech *Mago mago Arashi* a *Arashi no Shukudai Kun* a v rozhlasové sérii *BAY STORM*. Zanedlouho jeho hlas uslyšíme v animovaném filmu *Tekkon Kinkreet*, kde bude mluvit hlavní postavu Kuroa. Film bude uveden v prosinci 2007. Letos na jaře se objeví ve filmu *Yellow Tears* podle scénáře a v režii Isshin Inudouy.

TSUYOSHI IHARA (Baron Nishi) se v roce 1963 narodil ve Fukuocu. V roce 1982 přišel do Japan Action Club (JAC) a na divadle debutoval ve hře *Midnight Party* v roce 1983. Do širšího povědomí se dostal rolí v ranním dramatickém seriálu *Futarikko*.

Objevil se ve filmech *Bakayaro! Watashi Okotte masu* (1988), *Yonshimai Monogatari* (1995), *Abunai Deka Returns* (1996), *Heroine! Naniwa Bombers* (1998), *Suki* (2000), *All About Our House* (2001), *Han-ochi (Half of Confession)* (2004) a *Hinagon* (2005).

Pravidelně se v televizi objevoval v *Birthday*, *Kinyoubi no koibitotachi he*, *Kuuron de Aimasho*, *Kochira Honikegamisho*, *Koi ha Tatakai!*, *Shinsengumi!*, *Last Christmas*, *Magarikado no Kanojo*, *Shiawaseni naritai!*, *Hotaru no Haka*, což byla série dramát, která se týkala 60. výročí konce 2. světové války v Tichomoří, dále také v *Kuroi Taiyo*.

Od roku 1993 se objevuje ve hrách renomovaných režisérů: *Hong Kong Rhapsody* od Amona Miyamotoy; *Dah! Dah! Dah!*, *Okepi*, *Hikoma ga yuku* od Koki Mitaniho; *Tora Hideo Noda's Kokusenryakkasen* od Hideki Nody; *Roningai* od Kazuya Yamady.

Brzy se objeví po boku svého kolegy z *Dopisů z Iwo Jimy*, Ryo Kasea, ve filmu *Sakebi (Retribution)*, který napsal a režíroval Kiyoshi Kurozawa.

RYO KASE (Shimizu) narodil v Kanagawě v roce 1974. U filmu debutoval v roce 2000 snímkem *Gojo Reisenki*. Od té doby se objevil ve více než 40 snímcích a reklamách. Najdeme mezi nimi například *Rock'n' Roll Mishin* (2002), *Kakuto* (2002), *Bright Future* (2003), *Cutie Honey* (2004), *69* (2004), *Cha no Aji* (2004), *Nobody Knows* (2004), *Niwatori wa Hadahi da* (2004), *Pacchigi!* (2005), *Female* (2005) *About Love* (2005). V roce 2004 přijal hlavní roli ve filmu *Antena* (2004) a *Scrap Heaven* (2005) a v roce 2005 získal cenu pro nejlepšího herce na Japan Film Professional Awards.

V roce 2006 vydala MEDIA FACTORY, INC. jeho knihu *Bellevue Ryo Kase*.

Mimo *Dopisy z Iwo Jimy* se letos objevil v šesti filmech: *Funky Forest: The First Contact*, *Strawberry Shortcakes*, *Hana yori mo Naho*, *Honey&Clover* a *The Passenger*. Jeho dosud posledním filmem je *Sakebi (Retribution)*, který se promítal na MFF Benátky.

Brzy se objeví v představení *Kanasii Yokan* podle scénáře Banana Yoshimoty a v režii Shinyi Tsukamota, brzy se také ujme hlavní role ve filmu *I Just I Didn't Do It*, podle scénáře Masayuki Suoy, dále též v *Invitation from Orion*.

SHIDOU NAKAMURA (poručík Ito) se narodil v Tokiu v roce 1972. Jeho otcem je Mikio Ogawa, třetí syn Tokizo Nakamury III, významné rodiny, která se věnovala tradičnímu divadlu Kabuki v the Showa Era. Na divadle debutoval v devíti letech v Kabuki-za, a pod vedením svého otce Shidou Nakamury II se vypracoval k dokonalosti. Ačkoliv vyrůstal v prostředí, které se se naplno věnovalo Kabuki, jeho to táhlo k filmu, do televize a na divadlo.

V roce 2002 měl úspěšný rok a představil se v roli Dragona v japonském hitu *Ping Pong*, přičemž získal skoro všechna možná herecká ocenění: cenu při udílení 45. Blue Ribbon Awards. Dále získal cenu v roce 2003 získal cenu pro nejlepšího japonského herce za svůj výkon ve *Like Asura*, a v roce 2004 Nikkan Film Sports Awards za nejlepší výkon ve vedlejší roli.

Mimo jiné se objevil v *Iden&Tity* (2003), *All About My Dog* (2004), *Neighbour No.13* (2004), *Arashi no Yoruni* (2005), *Yamato* (2005), *Fearless* (2006), *Death Note* (2006), *Death Note the Last Name* (2006), *Honey & Clover* (2006). Ve filmu *Fearless* hrál s uznávanou hvězdou Jetem Li.

Objevil se také v řadě televizních dramat *Kisarazu Cat's Eye*, *Shinsengumi!*, *HR*, *True Record of Lieutenant Onoda*, *Tenkasouran Tokugawasandai no Inbou*, *Death Note*. Na divadle si získal uznání kritiky za svůj výkon v *Yagoemonna Akausikany* v *Roningai*. Poté se objevil v *Tangesazen*, letos se objeví v hlavní roli představení *Mori no Ishimatsu*.

NAE (Hanako) se narodila Yokohamě a v roce 1990 debutovala jako zpěvačka. Od té doby se začala objevovat i ve filmech a divadelních představeních. V její filmografii najdeme *Ai mai me* (1990), *Asatte Dansu* (1991), *A Class to Remember* (1993), *Shishiou tachi no Saigo* (1993), *Salaried worker Senka* (1995), *A Brief Message from the Heart* (1995), *Diary of Early Winter Shower* (1998), *Kanzo Sensei* (1998), *Artful Dogers* (1998), *Oshimai no hi* (2000), *Rain of Light* (2001), *Picaresque* (2002), *The Reason* (2004), *Ultraman* (2004). Zanedlouho se také objeví ve filmu Davida Lynche, *Inland Empire* (2006).

V televizi se objevila v *Fuzoroi no Ringotachi*, *Kitano kuni kara '92 Sudachi*, *Pokeberu ga Naranakute*, *Hino ataru Basho*, *Kokubetsu*, *Aoki fukushu no Hana*, *Chotto matte Kamisama*.

Často se také objevuje v muzikálech: *Tea for Two*, *Hachinin de sagasu Ria ou*, *Jinger bread Lady*, *Little Women*, *Amerika*, *Possible World*, *Tenohira no Kobito*, *Burai no Nyoubou*.

V roce 2004 byla jednou japonskou agenturou pro kulturní záležitosti vyslána do Řecka, aby tam studovala staré řecká dramata.

TVŮRCI

CLINT EASTWOOD (režie/produkce/hudba) získal v roce 2005 Oscara za nejlepší film a nejlepší režii za snímek *Million Dollar Baby*. Už podruhé k tomu došlo v obou hlavních kategoriích. Film také získal Oscara za nejlepší ženský herecký výkon v hlavní roli pro Hilary Swank a Oscara za nejlepší mužský herecký výkon ve vedlejší roli pro Morgana Freemana. Mimo to byl nominován na tři další Oscary: za nejlepší mužský herecký výkon v hlavní roli pro Clinta Eastwooda, nejlepší střih a nejlepší adaptovaný scénář. V roce 2003 se Eastwood se svým dramatem *Tajemná řeka* objevil v soutěži MFF Cannes a pro film získal nominaci na Zlatou palmu a Golden Coach Award. *Tajemná řeka* byla celkově na Oscara nominována šestkrát (nejlepší film, nejlepší režie, nejlepší mužský herecký výkon, nejlepší mužský herecký výkon ve vedlejší roli, nejlepší ženský herecký výkon ve vedlejší roli a nejlepší scénář). V roce 1993 získal Eastwood Oscara za svůj revizionistický western *Nesmiřitelní*, který získal devět nominací (nejlepší film, nejlepší režie, nejlepší mužský herecký výkon ve vedlejší roli, nejlepší scénář, nejlepší kamera, nejlepší design, nejlepší střih a nejlepší zvuk). Eastwood sám mimo jiné v roce 1995 získal Irving Thalberg Memorial Award.

Eastwood poprvé získal Zlatý globus v roce 1971, Henrietta Award roce 1988, a v roce 1992 také získal Cecil B. DeMille Lifetime Achievement Award. O rok později získal Zlatý globus za nejlepší režii filmu *Bird* a v tomtéž roce dostal Zlatý globus za *Nesmiřitelné*. V roce 2004 získal Zlatý globus za režii *Tajemné řeky*, o rok později si domů

přinesl třetí Zlatý globus za režii *Million Dollar Baby*. V tomtéž roce také získal nominaci za hudební složku filmu.

Mimo výše zmíněné ceny Eastwood získal ceny za příspěvek světové kinematografii od odborových organizací Directors Guild of America, Producers Guild of America, Screen Actors Guild, American Film Institute, Film Society of Lincoln Center, French Film Society, National Board of Review, Henry Mancini Institute (Hank Award v kategorii Příspěvek americké hudbě) a od Hamburg Film Festival (Douglas Sirk Award). Dále také získal cenu od Kennedy Center Honor, American Cinema Editors a Publicists' Guild, čestný doktorát z umění od Wesleyan University. Je také pětinasobným vítězem kategorie nejlepší herec od People's Choice Awards, v roce 1999 byl také držitelem Favorite All-Time Movie Star. V roce 1991 získal cenu Harvard's Hasty Pudding Theatrical Society's Man of the Year a v roce 1992 byl honorován California Governor's Award z umění.

Eastwood se také často objevuje na MFF Cannes, v roce 1994 byl prezidentem hlavní poroty a v roce 1990 získal nominace na Zlatou palmu za *Bílý jezdec, černé srdce*, o dva roky dříve za *Bird* a v roce 1985 za *Bledý jezdec*.

Filmografie Clinta Eastwoda

Dopisy z Iwo Jimy (2007) – režie, produkce
Vlajky našich otců (2006) – režie, produkce
Million Dollar Baby (2004) – režie, produkce, herec
Tajemná řeka (2003) – režie, produkce
Krvavá stopa (2002) – režie, produkce
Vesmírní kovbojové (2000) – režie, produkce, herec
Pravda zabíjí (1999) – režie, produkce, herec
Půlnoc v zahradě dobra a zla (1997) – režie, produkce
Absolutní moc (1997) – režie, produkce, herec
The Stars Fell on Henrietta (1995) – produkce
Madisonské mosty (1995) – režie, produkce, herec
Dokonalý svět (1993) – režie, produkce, herec
S nasazením života (1993) – herec
Nesmířitelní (1992) – režie, produkce, herec
Zelenáč (1990) – režie, herec
Bílý jezdec, černé srdce (1990) – režie, produkce, herec
Růžový cadillac (1989) – herec
Thelonus Monk: Straight, No Chaser (1988) – výkonná produkce
Bird (1988) – režie, produkce
Sázka na smrt (1988) – herec
Bojové nasazení (1986) – režie, produkce, herec
Bledý jezdec (1985) – režie, produkce, herec
V žáru velkoměsta (1984) – herec

Stahující se smyčka (1984) - produkce, herec
Náhly úder (1983) - režie, produkce, herec
Honkytonk Man (1982) - režie, produkce, herec
Ohnivá liška (1982) - režie, produkce, herec
Vždycky zvítězit (1980) - herec
Bronco Billy (1980) - režie, herec
Útěk z Alcatrazu (1979) - herec
Nikdy neprohrát (1978) - herec
Železný stisk (1977) - režie, herec
Násilník (1976) - herec
Psanec Josey Wales (1976) - režie, herec
Vražda na Eigeru (1975) - režie, herec
Thunderbolt and Lightfoot (1974) - herec
Magnum Force (1973) - herec
Breezy (1973) - režie
Tulák z širých plání (1973) - režie, herec
Joe Kidd (1972) - herec
Drsný Harry (1971) - herec
Zahrajte mi MISTY (1971) - režie, herec

Herec ve filmech:

Oklamaný (1971)
Kellyho hrdinové (1970)
Dva mezci pro slečnu Sárú (1970)
Paint Your Wagon (1969)
Kam orlí nelétají (1968)
Cooganův trik (1968)
Pověste je výš (1968)
The Witches (1967)
Hodný zlý a ošklivý (1966)
Pro pár dolarů navíc (1965)
Pro hrst dolarů (1964)

Seriály:

Lafayette Escadrille (1957)
Ambush at Cimarron Pass (1957)
Tony hledá Tokio (1957)
Star in the Dust (1956)
The First Traveling Saleslady (1956)
Away All Boats (1956)
Never Say Goodbye (1956)
Tarantula (1955)
Lady Godiva (1955)

Francis in the Navy (1955)
Revenge of the Creature (1955)

Televize:

Neuvěřitelné příběhy (1985) režíroval díl "Vanessa in the Garden"
Rawhide (1959-1966) herec
Mister Ed (1962) hostující herec
Maverick (1959) hostující herec
Highway Patrol (1958) hostující herec
West Point (1957) hostující herec

IRIS YAMASHITA (scenáristka) je Američanka japonského původu. Yamashita zaujala scenáristu/výkonného producenta Paula Haggise díky poukazu agentury CAA, která uvažovala o adaptaci jejího scénáře *Traveler in Tokyo*. Tento scénář získal na přehlídce Big Bear Lake Screenwriting Competition první místo. *Dopisy z Iwo Jimy* jsou její vůbec první realizovaný scénář.

PAUL HAGGIS (scénář) se 5. března 2006 stal prvním člověkem v dějinách Oscarů, který během jednoho roku napsal dva oscarové scénáře – šlo o filmy *Crash* a *Million Dollar Baby*.

U filmu *Crash* byl Haggis spoluautorem scénáře, režíroval i produkoval. Tento film byl nominován na šest Oscarů a onoho večera si Haggis domů odnesl jeden za nejlepší film a druhý za nejlepší scénář. Jen o týden před tím získal *Crash* cenu SAG za nejlepší výběr herců, spoluautoři scénáře Paul a Bobby Morescovi získali Writers' Guild, BAFTA a Critics' Choice Awards za nejlepší původní scénář. Haggis byl dále nominován na Director's Guild Award a film získal několik dalších cen a nominací: nominaci na Zlatý globus a Velkou cenu na Deauville Film Festival. V květnu 2005 se *Crash* ukázal jako jeden z mála nezávislých hitů roku. Stál jen 6,5 miliónu dolarů a přitom jen v USA vydělal 55 miliónu dolarů.

Haggisova kariéra u filmu začala v roce 2000, kdy koupil práva na krátkou povídku a nasal scénář k *Million Dollar Baby*. V té době už měl za sebou úspěšnou práci v televizi. Když jednou Haggisův kolega dal scénář *Million Dollar Baby* Clintu Eastwoodovi... a zbytek je tak říkajíc historie. Eastwood natočil *Million Dollar Baby* bez jediné dílčí změny a dokončil jej necelý rok poté, co četl scénář. Tento film jen v USA vydělal 100 miliónů dolarů a získal čtyři Oscary.

Nedávno Haggis adaptoval scénář italského filmu *L'Ultimo Bacio* (z pera Gabriele Muccina) a vznikl scénář *The Last Kiss*.

Kromě *Dopisy z Iwo Jimy* Haggis dále s Eastwoodem spolupracoval paralelní projekt, *Vlajky našich otců*. Mimo jiné Haggis napsal scénář posledního bondovského filmu *Casino Royale*, který do kin vstoupil v listopadu 2006.

V současné době má Haggis rozpracováno několik projektů – pro Sony píše adaptaci knihy Richarda A. Clarkea *Against All Enemies*, s novinářem Markem Boalem píše pro Warner Bros.

Death and Dishonor, a pro New Line píše scénář podle knihy Barta Bakera *Honeymoon with Harry*. Na podzim by také kanál NBC měl uvést dramatickou sérii *The Black Donnellys*.

Haggis napsal pro televizi několik seriálů, mezi nejvýznamnější patří série CBS *EZ Street*. Ačkoliv se tato série vysílala poměrně krátce, patří mezi kritiky k nejoblíbenějším. *The New York Times* jí dokonce ohodnotily jako jednu z nejdůležitějších sérií všech dob, podle nich by “bez *EZ Streets* nebyli ani *Sopranovi*.”

V roce 2003 vyšel v *Razor Magazine* seznam nonkonformních tvůrců, kteří “odmítají diktát, ničitelů model, kteří myslí nezávisle, a radikálů, kteří odmítají klišé. Tvůrci, kteří jsou již dnes legendami.” Paul Haggis se stal jedním z 25 individualistů roku – dalšími například byli Sam Shepard, Julian Schnabel, Baz Luhrmann, Lance Armstrong, Richard Branson, Robert Shapiro, John Irving a Bill Clinton.

Haggis za svou práci získal mnoho cen: dva Oscary, jednu WGA Award, jednu BAFTA, dvě ceny Emmy, jednu Humanitas Prize, TV Critics Association Program of the Year Award, Viewers For Quality Television Founders Award, Banff TV Award, Columbia Mystery Writers Award, šest cen Gemini, dvě Houston Worldfest Gold Awards a Prism Award. Je také držitelem EMA Award, Genesis Award, Ethel Levitt Memorial Award za službu humanitě, Hollywood Award za průlom v oblasti režie a Valentine Davies Award.

Haggis je dále spoluzakladatelem Artists for Peace and Justice, člen Board of Directors of The Hollywood Education and Literacy Project; dále Environmental Media Association; a zakládající člen ECO (Earth Communications Office). Je také členem The President's Council of The Defenders of Wildlife a poradenského sboru The Center for the Advancement of Non-Violence.

ROBERT LORENZ (produkce) spolupracuje s Clintem Eastwoodem již více než desetiletí a natočili spolu na deset filmů. Mezi jinými se podílel i na *Tajemné řece*, za kterou byl jako producent nominován na Oscara. Lorenz byl také výkonným producentem *Million Dollar Baby* a *Krvavé stopy*.

Lorenz dohlíží na všechna stádia produkce Eastwoodovy společnosti Malpaso Productions, od počáteční myšlenky až po postprodukcii, marketing a distribuci. V současné době pracuje na projektu *Rails and Ties*, který bude režírovat Eastwoodova dcera Alison. Tento film vznikne v produkci Warner Independent Picture a začne se natáčet z kraje roku 2007. Robert Lorenz bude na postu producenta.

Lorenz přisuzuje úspěch pracovního přátelství s Clintem Eastwoodem tomu, že sdílí zájem o silná dramata a filmy s hlubším konceptem. Je rád, že se může podílet na pověsti Malpaso jakožto “dobře namazaného a funkčního stroje.”

Lorenz vyrůstal na předměstí Chicaga a v roce 1989 se přestěhoval do Los Angeles, aby tam zahájil filmovou kariéru. Na postu asistenta režie má na svém kontě kolem dvaceti snímků, s Eastwoodem začal spolupracovat v roce 1994. Od roku 1993 je členem

Directors Guild of America a od roku 2005 členem Producers Guild of America. Lorenz se se svou ženou Melissou seznámil při natáčení filmu *Madisonské mosty*. Žijí blízko Los Angeles se svými dvěma dětmi.

TIM MOORE (koproducent) dohlížel na produkci posledních čtyř Eastwoodových filmů: *Vlajky našich otců*, na Oscara nominované *Tajemné řeky*, oscarového dramatu *Million Dollar Baby* a nadcházejícího dramatu *Dopisy z Iwo Jimy*. Jakožto producent se podílí na tom, aby Eastwood měl tvůrčí volnost a mohl uplatňovat svůj styl, který spočívá v rychlé, precizní práci, která se obejde bez extrémně vysokých rozpočtů. Moore si na poli produkce zajistil prvotřídní pověst.

Mimo Eastwooda spolupracuje Moore s režisérem Rowdy Herringtonem, se kterým produkoval filmy *Jack Rozparovač se vrací*, *Road House* a *Napiš si svou smrt*.

Moore také pro Franchise Pictures produkoval *Animal Factory* se Steve Buscemim a spolu s producentem Eli Samahem koprodukoval *Malí velcí podvodníci*. Byl manažerem produkce na akčním thrilleru z prostředí námořnictva z produkce Dreamworks/NBC *Vždy věrný*, a s Leonardem Hillem produkoval pro CBS ceněný *Stolen from the Heart*.

Při studiích na UCLA se Moore seznámil s Johnem Shepherdem. Shepherd a Moore spolu produkovali čtyři nezávislé projekty: *The Climb*, *The Ride*, *Eye of the Storm* a minulý rok *Bobby Jones: Odpal génia*.

V současné době žije s manželkou Bobbe a dvěma psy na Hermosa Beach. Jsou aktivními členy Amanda Foundation, která celosvětově zprostředkovává adopci zvířat.

TOM STERN (kamera) byl kameramanem na Oscara nominované *Tajemné řeky* a oscarového snímku *Million Dollar Baby*. Podílel se také na Eastwoodově thrilleru *Krvavá stopa*. Stern pracoval pro Eastwoodovu produkční společnost Malpaso téměř dvacet let a vypracoval se z šéfa osvětlovačů až na kameramana.

Mezi jeho filmy najdeme *Bobby Jones: Odpal génia*, *Romance & Cigarettes* v režii Johna Turturra; *V moci ďábla* a *The Last Kiss*.

Stern s Eastwoodem natočil *Vesmírní kovbojové*, *Dokonalý svět*, *Nesmiřitelní* a *Zelenáč*. Jeho jméno je uvedeno i v titulcích snímků *Bird*, *Náhlý úder*, *Bledý jezdec*, *Stahující se smyčka*, *Bojové nasazení* a *Honkytonk Man*.

Stern mimo Eastwoodovy filmy spolupracoval například na *Road to Perdition*, *American Beauty*, *Fantom*, *Nebezpečné myšlenky*, *Kauza Wardových*, *Impulz*, kde byl šéfem osvětlovačů.

Spolupracoval také na filmech *Vesmírná tělesa*, *Dvakrát za život*, *Správná hra*, *Bílý pes*, *Harper Valley P.T.A.*. Jako operátor kamery druhého štábu jsme jeho práci mohli vidět u filmu *Zběsilý útěk*.

HENRY BUMSTEAD (vedoucí výroby) je dvojnásobný držitel Oscara. Prvního získal za snímek *Podraz* a druhého za *Jak zabít ptáčka*. Spolupracoval také na několika dalších zásadních hollywoodských filmech. Filmy jako *Come Back Little Sheba*, *Mosty na Toko-Ri*, *Muž, který věděl příliš mnoho* a *Vertigo*, na kterých pracoval jako umělecký ředitel, na dlouho dopředu určily tón jeho další práce.

Mezi Bumsteadovými filmy najdeme například *Topaz*, *Joe Kidd*, *Tulák z širých plání*, *Slaughterhouse-Five*, *Velký Waldo Pepper*, *Na titulní straně*, *Rodinné spiknutí*, *Slapshot*, *Father Goose*, *Příští rok ve stejnou dobu*, *Střípky lásky*, *Svět podle Garpa*, *Malá bubenice*, *Knock on Wood*, *A Time of Destiny*, *Funny Farm*, *Její alibi*, *Můj táta je duch*, *House Calls* a *Mys hrůzy* od Martina Scorseseho.

Poté, co začal pracovat pro Eastwoodovo Malpaso Productions se Bumstead podílel na snímcích jako *Nesmiřitelní* (za který byl nominován na Oscara), *Dokonalý svět*, *The Stars Fell on Henrietta*, *Absolutní moc*, *Půlnoc v zahradě dobra a zla*, *Pravda zabíjí*, *Vesmírní kovbojové*, *Krvavá stopa*, *Tajemná řeka* a *Million Dollar Baby*.

Bumsteadovým posledním filmem je *Dopisy z Iwo Jimy*, paralelní projekt k *Vlajky našich otců*. Nedávno zemřel.

JOEL COX (střih) spolupracuje s Eastwoodem již více než třicet let. Výsledkem jejich spolupráce jsou například filmy *Dokonalý svět*, *Absolutní moc*, *Půlnoc v zahradě dobra a zla*, *Pravda zabíjí*, *Vesmírní kovbojové*, *Krvavá stopa*, *Tajemná řeka* a *Million Dollar Baby*, *Nesmiřitelní*, *Madisonské mosty*. Za *Nesmiřitelné* získal Cox Oscara v kategorii nejlepší střih.

Cox byl celou svou kariéru střihačem studia Warner Bros., často na Eastwoodových filmech. Jejich pracovní přátelství začalo v roce 1975, kdy Cox pracoval jako asistent střihu snímku *Psanec Josey Wales*. Od té doby se Cox podílel na dvaceti filmech, které buď režíroval, produkoval nebo v nich hrál Clint Eastwood.

Cox se slavným střihačem Ferrisem Websterem spolupracoval na střihu snímků *Násilník*, *Útěk z Alcatrazu*, *Bronco Billy*, *Honkytonk Man*, *Vždycky zvítězit* a *Nikdy neprohrát*. Se snímkem *Náhlý úder* se Cox přesunul na post střihače a od té doby s Eastwoodem spolupracoval na filmech *Stahující se smyčka*, *Bledý jezdec*, *Bird*, *Bojové nasazení*, *Růžový cadillac*, *Zelenáč*, *Sázka na smrt* a *Bílý lovec, černé srdce*.

DEBORAH HOPPER (návrhářka kostýmů) začala s Eastwoodem spolupracovat více než před dvaceti lety, kdy byla supervizorkou dámských kostýmů na *Stahující se smyčka*.

Dále se podílela na filmech jako *Bledý jezdec*, *Bird*, *Bojové nasazení*, *Růžový cadillac*, *Zelenáč* a *Sázka na smrt*. Poté se začala dohlížet na kostýmy ve všech Eastwoodových filmech – nejprve jako supervizorka kostýmů u filmů *Absolutní moc*, *Půlnoc v zahradě dobra a zla*, *Pravda zabíjí*, poté jako návrhářka kostýmů u *Krvavé stopy*, *Tajemné řeky*, *Million Dollar Baby*, *Vlajky našich otců* a *Dopisy z Iwo Jimy*.

Hopper získala cenu Emmy za kostýmy filmu *Shakedown on the Sunset Strip*, který je zasazen do 50. let 20. století. Dále byla supervizorkou kostýmů nebo supervizorkou dámských kostýmů na filmech *Boss*, *Showgirls*, *Chaplin*, *Útěk do ráje*, *Křižovatka*, *Zámek hrůzy*, *Zvláštní dny*, *Božská lest* a *Základní instinkt*.

Hopper započala svou kariéru návrhy kostýmů pro různé produkce na Broadwayi, show na ledě pro Cincinnati Opera a Cincinnati Ballet. Hopper se narodila v Cincinnati, ale poté přemístila do San Francisca, kde začala pracovat pro San Francisco Opera and Ballet Companies v oddělení kostýmů. Během následujících let se podílela na několika sezónních produkcích, v nichž se objevily i mezinárodní operní hvězdy jako Beverly

Sills, Luciano Pavarotti a baletní legendy jako Mikhail Baryshnikov a Suzanne Farrell. Poté se dostala k televizní minisérii *Centennial*, která jí otevřela cestu do studia Universal Pictures, kde pracovala jak na televizních, tak filmových projektech. Z UP se dostala přímo do Eastwoodovy společnosti Malpasso. Nedávno bohužel zemřela.